

KŘEST SVATÉHO VLADIMÍRA

Karel Havlíček Borovský

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Křest
svatého Vladimíra
Legenda z ruské historie

Karel Havlíček Borovský

Znění tohoto textu vychází z díla [Křest sv. Vladimíra](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Hejda & Tuček v Praze mezi lety 1908 a 1918. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Text díla (Karel Havlíček Borovský: Křest svatého Vladimíra), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 3. 12. 2021.

OBSAH

ZPĚV PRVÝ Perun a Vladimír.....	6
ZPĚV DRUHÝ Hospodářství	12
ZPĚV TŘETÍ Vojenský soud	18
ZPĚV ČTVRTÝ Testament Perunův	22
ZPĚV PÁTÝ Bezbožnost v Rusích	25
ZPĚV ŠESTÝ Audience	30
ZPĚV SEDMÝ Ministerská rada.....	34
ZPĚV OSMÝ Kamarilla	40
ZPĚV DEVÁTÝ Jezovitský marš	45
ZPĚV DESÁTÝ Konkurs.....	48

ZPĚV PRVÝ

Perun a Vladimír

Vladimír car na svůj svátek,
když seděl na trůnu,
poslal drába s vyřízením
k bohovi Perunu.

„Hřmi, Perune, na můj svátek
místo kanonády,
škoda prachu, dost ho padne
v bitvách u armády.

Hřmi, Perune, na můj svátek
místo kanonády,
pak si přijdi se mnou vypít
šálek čokolády.“ —

Pan dráb přišel k Perunovic,
zatloukl na vrata,
děvečky se hnedle zeptal:
„Doma-li pantáta?“

„Doma, doma, pane drábe,
ve veliké chatě,
sedí s jehlou na pekýlku,
zašívá si katě.“

„Vzkazuje vás, pantatínku,
car náš pozdravovat,

máte prej mu k tomu svátku
drobet zabubnovat.“

Jak to přeslech' tatík Perun,
hnedle čelo svraštil,
skočil s kamen na lavici,
kaťmi o zem praštil.

„Raděj pásat husy ve vsi,
po bahnách se ploužit,
než u toho Vladimíra
zde za Boha sloužit!

Málo platu, služba těžká,
nikdy konec práce,
ještě bych mu měl vyvádět
ve svátek rekreace?

Tuhle při poslední bouřce,
při té blýskavici,
beztoho jsem si propálil
celou nohavici.

Málo platu, málo športlí,
málo deputátu,
nemohu si špendýrovat
oleje k salátu!

Pečínku jenom ve svátek,
vodu musím píti,
sotva jsem se na tu službu
mohl oženiti.

Beztoho mne větším dílem
žíví jen kondice,
šstudentům hodiny dávat
musím ve fysice.

Kdyby od selek nekáplo
trochu akcidence,
ani v neděli bych nemoh'
přičuchnout k pálence!

Pro nic za nic robotovat —
nevěděl bych věru,
na tu jeho čokoládu...
... že mu...

Car necar, svátek nesvátek,
že mi všechno rovno,
ne a ne a nebudu hřmít;
co z toho mám?...!“

Dráb stál celý zkoprnělý
jako kapr v žitě:
„Pamatujte se, pantáto,
copak to mluvíte?

Já jsem taky jen služebník,
každý zná své meze,
kdybych to vyřídil caru,
co se na vás sveze?“ —

Ale Perun jak byl v ráži,
sáhnul pod lavici

a vytáh' na pana drába
tu svou hromovnici.

Dráb se dlouho nezdržoval,
hledal honem díru
a hned běžel jak s keserem
k caru Vladimíru.

„Jdu Vašemu Veličenstvu
slušně vomeldovat,
že se to, co mluvil Perun,
stydím opakovat.

Nechce hřmít a osopil se
na mne jak na čubu,
nectně Vaším Veličenstvem
vypláchnul si hubu.

Ať si tu svou čokoládu
car prej sám sežere,
a že on na celou službu
s odpuštěním...

že je carův svátek a...
s odpuštěním rovno,
že je mu po celém caru
— s odpuštěním...”

Jak uslyšel Vladimír car
tohle grobiánstvo,
plivnul na zem, zasakroval,
a s ním všechno panstvo.

Poslal čtyry policajty
k bohovi Perunu:
„Přived'te ho, grobiána,
ku carskému trůnu!“

A když vyšli policajti,
pískl na ně oknem:
„Hej, nechte ho až do zítřka,
my v suchu nezmoknem'.

Nebudem' si s grobiánem
dneska kazit svátek,
však mu zejtra uši natřem',
vraťte se nazpátek!

Však my se ho za ty jeho
hromy neprosíme,
pokud máme své kanony,
sami si zahřmíme!“

Poslal flügel-adjutanta
pro dvě baterie,
ať bouchají při tabuli,
když se zdraví pije.

Jedli, pili, hodovali,
hrály jim muziky,
ministři si popouštěli
u kalhot knoflíky.

Pili pivo, pili víno,
jedli z masa, z těsta,

nejednomu oficíru
pukla z toho vesta.

Vejskali a tancovali
okolo pilířů,
bim! bam! bum! špunty lítaly
z flašek a moždířů.

Kdo při tom byl, ten se opil,
blaze, braši, tomu! —
v noci pak je s výslužkami
roznášeli domů.

Konec prvního zpěvu.

ZPĚV DRUHÝ

Hospodářství

Jedna hora vysoká je
a druhá je nízká,
kdo nemá své muzikanty,
na hubu si píská.

Když hýřili, stolovali
u carského dvoru,
ten celý den byl bůh Perun
v mrzutém humoru.

„Kdo jaktěživ bohem nebyl,
zkusil ještě málo,
není to tak lehký život,
jakoby se zdálo.

Ráno vstane: do snídaně
musí rosou kropit,
měsíček zavřít do chlívka,
potom v slunci topit.

Dříve čerty, noční duchy
strčit do pytlíka,
a hvězdičky puť-tu-tu!
svolat do kurníka.

Každý ptáček, každý brouček,
slon až do komára

má hned ráno nasypáno
z božího špejchara.

A když potom lidé vstanou,
to je teprv správa!
Někdy nevím samým křikem,
kde mně stojí hlava.

Ten, kdo nikdy neměl v uchu
vosy a mravence,
neví, co je Perunova
ranní audience.

To je křiku a modlení,
až mne uši brní:
ten zpívá, ten šepce, vzdychá,
ten zas žalmy frní.

A co všechno na mně chtějí,
nelze vyjmenovat,
zbláznil bych se, kdybych si to
chtěl jen pamatovat.

Ten chce zdraví, ta chce děti,
ten nemá co jísti,
ti zas, abych nedovolil
ve fabrikách přísti.

Ten mne prosí, bych mu hlídal
louky a osení,
ten zas chce, abych pomáhal
krávě při telení.

Jeden sedlák prosí za déšť,
zasel kousek lenu,
druhý prosí hezké časy,
by měl sucho k senu.

Ten chce zimu, ten chce teplo,
ten zas časy jiné,
jeden chce mít žito drahé
a druhý laciné.

Že jsem stvořil staré báby,
to mne nejvíc mrzí,
nepřestanou-li mne soužit,
zahladím je brzy.

Hrom ať do nich! abych neklel,
zdržet se nemohu,
když jim koza málo dojí,
běží k pánu bohu.

Sám se nechce žádný starat,
za všechno se modlí,
jakoby měl každý boha
jen pro své pohodlí.

Tomu sušit, tomu močit,
tomu pole hnojit;
dřív si, prase, zdraví zkazil,
potom ho mám zhojit!

Ta mne moří ve dne, v noci,
ráda by se vdala,

ten se modlí, by Mořena
jeho ženu vzala.

Ten chce výhru z loterie,
špendáže mi nosí,
a co jsou assekurace,
též za oheň prosí.

Ó vy šelmy! kdybych nebyl
příliš dobrotivý,
zmačkal bych vás na povidla
jako shnilé slívy!“ — —

Šňup' si zlostí haličského,
jak z hmoždíře kýchnul:
to zahřmělo, zablejsklo se,
děšť na zem vyšpláchnul.

Věru, Vašku! bohem býti,
to žádný špás není:
Brixen ten je proti tomu
ještě vyražení!

Pozdě v noci, když utich' svět
a lid přestal bouřit,
chtěl si Perun usoužený
dýmčičku vykourit.

Když si Širaš tümbekia
cpal do nargilie,
tu mu začla Perunice
držet litanie:

„Však jsem já dobře slyšela
za dveřmi skrz škvíru,
co jsi vzkázal po drábovi
caru Vladimíru.

Nezačínej si jen s carem,
to já pořád říkám,
že to se svou opozicí
nepřivedeš nikam.

Každému do očí řekneš,
co máš na jazyku,
a děláš si nepřátele,
neznáš politiku.“

A když žena po celý den
bručí a jen štěká,
ach, to musí z kůže vyhnat
boha i člověka!

Ach, Perune, Perunečku!
Lituju tě tuze:
zejtra na tě čeká teprv
přežalostná chuze.

Oj, Perune přenešťastný,
kam jsi myslil, brachu?
hanět cara, svého pána,
a to beze strachu?

Oj, Perune, kam jsi myslil,
přenešťastné bůže?

Utec, utec! Jak tě chytanou,
nic ti nepomůže!

Konec druhého zpěvu.

ZPĚV TŘETÍ

Vojenský soud

Bože! kýž jsem policajtem!
To je vražení!
Koho chce, toho si chytne
a dá do vězení.

Každý si ho musí vážít:
kdo naň zaškaredí,
pro urážku policajta
ve štokhause sedí.

Ctěte, hoši, policajty!
ouvej! jak to bolí!
Stát vyplácí krejčům metlou,
ale ševcům holí.

Slyšte, lidé, pro výstrahu
mé smutné zpívání,
že se proti policajtům
sám bůh neubrání.

Už ho vedou svázaného,
všechno ve mně hrká!
Dva ho táhnou za rameno,
jeden vzadu strká.

„Jenom mne po humnech ved'te,
však já s vámi půjdu,

nedělejte mi ve městě
veřejnou ostudu!“

Ale na humnech u strouhy
paní Perunice
zapírala Peruňátku
něco na sukničce.

Jak poznala svého pána,
hned se s hrozným křikem
na pochopy obořila
mokrým lavičnickem.

Ale Perun dobrotisko
sám ji napomíná:
„Schovej, ženo, meč do pochvy,
přišla má hodina!“ —

Policajti s Perunicí
na humnech se vadí
u dvora se zákonníci
o Peruna radí.

A již Perun upoutaný
v šatlavě nocuje:
juristům se z paragrafů
žádný nešikuje.

Neboť ten, kdo zákony dál,
neměl ani zdání,
že car vezme někdy boha
do vyšetřování.

Ráno přišla apelace
k caru celá bledá,
že se proti Perunovi
zákon najít nedá.

Car se na ně zle osopil,
řek' jim, že jsou osli,
poslal hned pro vojenský soud
do kasáren posly.

Vojenský soud to je samec,
soudí jen se práší:
on má všechny paragrafy
v jedné patrontaši.

Vojenský soud na civilní
dívá se s vysoka,
nesoudí podle zákonů,
všechno jen od oka.

Vojenský soud má žaludek
zdravý jako štika:
nevinného na komando
stráví jak viníka.

Vojenský soud z ničeho nic,
jako ňáký tvůrce,
nález právě potvrzený
měl jako na šňůrce:

Že dle vyšlé proklamace
komandujícího

a dle ostatních zákonů
soudu hrdelního,

pro urážku první třídy
Jeho Veličenství,
pro vzpouru, nemravné řeči,
pro neposlušenství,

Perun Bůh je odsouzený
k provazu dle práva,
že však k utopení v Dněpru
milost se mu dává;

bude ale pro výstrahu
neposlušné chase
vlečen k řece po ulicích
na koňském ocase.“ —

Právě jeden žurnalista
seděl také v díře,
protože se bohu rouhal
a psal proti víře.

Soud jej odsoudil, použiv
té příležitosti,
k stejnému trestu s Perunem
k vůli nestrannosti.

Konec třetího zpěvu.

ZPĚV ČTVRTÝ

Testament Perunův

Poslyšte, milí křesťané,
tu smutnou novinu,
jak dokonal slovanský bůh
poslední hodinu.

Kdo máš tuze měkké srdce,
zacpi sobě uši,
a pomodli se „otče náš“
za ubohou duši.

Přivázali ho za nohy
na ocas kobyle,
blátem, kamením ho vlekli —
přežalostná chvíle!

Za ním toho novináře —
ouvej, ouvej, ach, ach!
šmejkal po bříše nelidsky
na ocase valach.

Tak je ti carští katané
ukrutně mučili,
všechny louže po Kyjevě
jimi vysmejčili.

Když jsou je přivlekli k řece
celé plné bláta,

kati je tam utopili
jak slepá koťata.

Umřeli jsou bez zpovědi
jako lutriáni,
jenom poslední jim dali
blátem pomazání.

Já jsem sice při tom nebyl,
čet' jsem to jen v plátku,
který o tom sepsal Nestor
vnukům na památku. —

„Tak to chodí na tom světě,
každou chvíli jinak,
dneska ctí tě za svatého,
zejtra budeš sv...k!

Dnes vám, bozi, vy ubozí,
kadidlo lid pálí,
a zejtra vás jako smetí
v kalužinách válí.

Dělají si nové bohy
dle svého pohodlí,
koho včera oběsili,
k tomu se dnes modlí.

Všechno jest na světě marné
i království boží —
všechno hyne a pomine
jako špatné zboží.

Jenom caři, samovláda,
a takové sloty,
potrvají věčně věkův
jak juchtové boty.“

Tak měl Perun, když ho vlíkli,
resonýrovati,
slyšel jsem to, a jak koupím,
musím prodávati.

Sám bych si to nevymyslíl,
třeba bych to věděl,
dobře já vím, že bych za to
na Špilberku seděl.

Na Špilberku, na Kufštejně
mnoho pokojíků:
„Bože, zachovej nám krále!“
to je zpěv slavíků. —

Važ si všeho, milý synu,
co na trůně sedí,
na ponížené dušinky
car milostně hledí.

Kdo ctí cara a je Vávra,
může něčím býti,
kdo nechválí, bude věčně
jenom vodu píti.

Konec čtvrtého zpěvu.

ZPĚV PÁTÝ

Bezbožnost v Rusích

Tak se z maličké příčiny
stala velká mela:
Ruský národ neměl boha,
církve ovdověla.

Nám by byla lehká pomoc,
toť je stará vesta,
teď již umí každý kaplan
dělat bohy z těsta.

Ale Rusi o těch kumštech
ještě nevěděli:
když si boha utopili,
žádného neměli.

Počali se všichni báti
strašlivých následků,
neb žádný nic takového
neslyšel od předků!

Ale svět je pořád stejný,
lidé ho nezmění:
plivni si stokrát do moře,
ono se nezpění.

Tak i v Rusku bez Peruna
ve starém pořádku

běžela světská mašina
jak na kolovrátku.

Staří lidé umírali,
děti se rodily,
hodní lidé pracovali
a ochlasti pili.

Hrušky zrály o Jakubě
a na podzim švestky:
když se hodně vypršelo,
bylo zase hezky.

Slunce svítilo jen ve dne,
měsíc jenom v noci,
v létě bylo caru horko
při vší jeho moci.

Žito se muselo síti,
tráva rostla sama,
šlechta pracovala hubou,
sedláci rukama.

Kdo zaplatil, měl u pánů
všudy dobrou přízeň,
hlad si zaháněli jídlem,
ale pitím žízeň.

Všecky řeky byly mokré
a kamení tvrdé:
Chalupnice hubovaly,
že jsou selky hrdé.

Šlechtic neobcovoal s mužským
měšťanského rodu,
ale šenkýři míchali
přec do piva vodu.

Mladí lidé pospíchali,
staří šli pomalu:
Na každou špetku radosti
přišla špetka žalu.

Kdo měl málo, tomu braly
velké pijavice:
Moudrých lidí bylo málo,
ale hloupých více.

Kdo byl taškář za Peruna,
taškařil zas dále;
a kdo byl poctivá duše
dřen byl neustále.

Neboť svět je pořád stejný,
lidé ho nezmění,
plivni si stokrát do moře,
ono se nezpění.

Tak i v Rusku bez Peruna
ve starém pořádku
běžela světská mašina
jak na kolovrátku.

Ale církevní mašina
ta se zarazila,

neboť kněžím u pytlíku
zařata jest žíla.

Sedlák, ten jest od jakživa
vychytralý kvítek,
hned si z toho utopení
vyhlídl užitek.

Přestali desátky dávat,
také na modlení,
ani na štolu, ani na mše,
když prej pánbůh není.

Na ofěry nechodili,
při funusech ticho,
kostelníci mřeli hladem,
kněžím splasklo břicho.

Tu hned tekla krev z obrazů,
děly se zázraky,
čistá panna porodila
čtyry mladé draky.

Báby viděly znamení
na nebi a všude:
Prodávaly staré sukně,
že soudný den bude.

Báby viděly znamení
na nebi i v dírách,
slyšely potopu světa
hučet ve všech škvírách.

Po svatbě se narodilo
dítě za čtvrt léta;
kupujte, lidé, měchýře
na potopu světa!

Konec pátého zpěvu.

ZPĚV ŠESTÝ

Audience

Seděl Vladimír na trůnu
ve své residenci,
dával podle obyčeje
velkou audienci.

Houf ministrů, tajných radů,
dvorních kavalírů,
stáli „Richt euch!“ kolem něho
jak hrušky v špalíru.

Před nimi s ohnutým hřbetem,
s poníženou tváří,
klečeli v slušném respektu
páni sekretáři.

Péro v ruce, na knoflíku
inkoust ve flaštičce,
a na zádech přivázaný
pytel na petice.

A vzadu si žandarmové,
carští výplatníci,
přistrojili pro příhodu
dubovou lavici.

A na rovině před trůnem
zkroušeně a tiše

petenti, věrní poddaní,
leželi na břiše.

Tenkrát byla audience
nad obyčej hlučná,
neb se z celé ruské říše
sešla církev tučná.

Totíž popi, diakoni,
kantoři, zvoníci,
biskupi, svíčkové báby,
také kostelníci.

S nimi ostatní drabanti,
hrobaři, kalkanti,
zpěváci a muzikanti,
kluci ministranti.

Sotva dal tambor znamení,
tak jak se to sluší,
že car ráčil otevřít
Své Vysoké uši:

Všichni boží služebníci
spustili moldánky,
vzdychali a naříkali
jak staré cikánky.

Totíž popi, diakoni,
kantoři, zvoníci,
biskupi, svíčkové báby,
také kostelníci.

S nimi ostatní drabanti,
hrobaři, kalkanti,
zpěváci a muzikanti,
kluci ministranti.

„Co vám chybí?“ táže se car
pod svým baldachýnem. —
Oni všichni jedním hrdlem:
„Hynem', pane, hynem'!“

Celé popstvo předstoupilo
k caru s deputací;
jeden držel ve jménu všech
takovou oraci:

„Veliký jest Vladimír car!
Svatá vůle jeho;
když's nám zabil pána boha,
opatř nám jiného!

Nám je pánbůh jako pánbůh,
jenom když je ňáký,
abychom jím udrželi
v respektu sedláky.

U těch bude všechna kázeň
brzy dým a pára,
nebudem se mít u koho
modliti za cara.

Někdo musí nad sedláky
rachotiti hromem:

bez boha neobstojíme,
jen jiného honem!“

Tot' se ví, že způsobila
ta argumentace
v Jeho carském Veličenstvu
velké alterace.

Měť jak všichni potentáti
srdce měkké tuze,
nebyl by mohl chudinka
zabít ani kuře.

„Milostivé vám, mí věrní,
dávám propuštění,
vaši žádost hodlám vzíti
v zralé uvážení!“

Konec šestého zpěvu.

ZPĚV SEDMÝ

Ministerská rada

Večír ministři seděli
v tajném kabinetě,
tenkráté bůh proti zvyku
první na tapetě.

V hlavní věci byli všichni
stejného mínění:
bez boha se sprostým lidem
není k vydržení.

Ale v dalších podrobnostech
tu mezi dvořany
byly, jako skoro všude,
dvě rozličné strany.

Nová škola chce jen vždycky
licitaci s pachtem,
stará škola zase chválí
služby s deputátem.

Pan *ministr vnitřních věcí*
pravil: „Páni bratří!
Ohlašme konkurs v novinách
tak, jak se to patří.

Ať se náležitou cestou
hlásí kandidáti,

pak si dle klasifikace
může car vybrati.“

Zahraniční ministr prál,
že by dobře bylo,
kdyby se to v cizích listech
taky ohlásilo.

Neboť bez toho že není
při tom obsazení
na žádného domácího
ani pomyšlení.

„Jenom žádného nováčka!
Vždyť je starších dosti,
dobře renomírovaných,
zvláště v praktickosti.

Těž se nesmí pro čest země
na pár rublů hledět,
když už jednou o tom budou
cizozemci vědět.“

Ale *finanční ministři*
špinavá jsou nace,
ten chtěl, aby se veřejná
svedla licitace.

A kdo bude ze všech nejmíň
za svou práci žádat,
tomu se má bez ohledu
tato služba zadat.

Vymínil si však, že z chrámů
všechno stříbro, zlato
bude vždy v pádu potřeby
do mincovny vzato.

Pak ať drží kurs papírů
vždy aspoň al pari,
to je hlavní a ostatek
všechno láry fáry.

Staveb ministr připomněl,
by si pospíšili
a zatím něco klášterů
v kasárny změnili.

Než se místo zas obsadí,
aby takto caru
aspoň něco zas přirostlo
v tom interkaláru.

Pan *ministr práv* doložil:
„Moje jest výminka,
by se veřejně v novinách
o tom stala zmínka,

že se nový bůh kontraktně
zavazuje k tomu,
každou falešnou přísahu
trestat porcí hromu:

neb se teď již každý v...ák
řídít chce dle cara,

lhát, přísahat a dělat si
ze soudů kašpara!“

Ministr osvěty divný
plán měl pohotově,
aby se ta božská živnost
ponechala vdově.

Že si může na svou ruku
přibrat tovaryše,
šikovného jezovitu
anebo derviše.

Že to bude lacinější
a v dobrém pořádku,
neb on sám že jim přispěje
radou na počátku. —

Při tom však byl potutelné
církevní plemeno,
myslil, že to sám povede
na vdovino jméno.

Ministr vojenský pravil:
„Co dovede būže,
každý starý generál to
taky zastat může.

Zvyklý na subordinaci,
bude cara ctíti,
eráru se může při tom
pense ušetřiti.

Ze všech nejlíp by to trefil
maršál Komispetr,
pouštět hrůzu na sedláky,
na to on je metr.

Pro jistotu se mu může
ňáký literatus,
chlapík v péře vycvičený,
přidati ad latus.

Tak přivedem' kněžstvo s vojskem
k jednomu komandu,
zorganisujeme přísněj'
tu církevní bandu.“

Pan *ministr policejní*
beze všeho křiku
podal písemně své votum
v zavřeném paklíku.

Policie jako kočky
ráda po tmě chodí,
v jasném světle veřejnosti
nerada se brodí.

Ač své votum zapečetil,
přece bych se vsadil,
že uhodnu, co on asi
tajně caru radil:

Jistě zpověď, jezovity,
očistec, latinu,

pokoru a trpělivost
při chlebě a vínu;

kousek nebe, na udici
pár volavých svatých;
všechna moc pochází s hůry,
pluk čertů rohatých.

Konec sedmého zpěvu.

ZPĚV OSMÝ

Kamarilla

Jako u všech potentátů,
tak i v Rusku byla
mocnější než ministerstvo
dvorní kamarilla.

Zachovej nám, pane Bože!
Frantu Šumavského,
že je každá kamarilla
pohlaví ženského.

Vladimír byl ještě k tomu
punkto sexu štvanec,
jako lev kraloval mužům
a ženským co k...c.

Jednu ženu měl Normanku
a jednu Řekyni,
dvě měl Češky, že jsou hezky,
jednu Bulharyni.

A maitresek jako pecek:
tři sta v Bělehradě,
dvě stě v sele Berestově,
tři sta v Vyšehradě.

Ještě kromě těch kasáren
leckdes filiálku;

Kacik v Hessen-Kasslu nemá
tolik kafešálků!

A teď ještě tetky, matky
k nim přiadírovat,
pak to s jejich zpovědníky
multiplicírovat:

Ó, to byla kamarilla
jako Čimborasso!
Senát vždycky pohotově
jak u rasa maso.

Ó! to bylo kandidátů,
to bylo protekcí!
Tu car, co jest topit bohy,
dostal teprv lekci.

Všechny na něj dorážely,
každá jinak mlela,
málem by už byla caru
hlava sšedivěla. —

Večír, když mu starý Mates
přišel zouvat boty,
začal si car stěžovati
na ty své trampoty.

Starý Mates, ten byl ve všem
carův hlavní rádce,
ministry i kamarillu
vodil na oprátce.

„Ach! Matýsku, Matýsečku!
Hled' mne toho zbavit,
já, chudák s těmi ženskými
nic nemohu spravit.“

Mates, jak jen car byl svlečen
a v posteli ležel,
do redakce vládních novin
s botma v ruce běžel.

Tam jim cosi diktíroval
s botama pod paží:
„Nebude-li to tam zejtra,
car vám vousy zpraží!“

Druhý den pak celý Kyjev
divil se nemálo,
když v úřední části novin
velkým písmem stálo:

„V jménu Jeho Veličenstva
Cara Vladimíra,
na prázdnou prebendu božskou
konkurs se otvírá.

Výminky a bližší zprávy
to kandidátovi
ministerstvo policejní
na doptávku poví.“ — —

Rozběhla se ta novina
v elektrickém letu

na drátěných telegrafech
jako rtuť po světě.

Druhý den již v celém světě
jak na lípě včely
telegrafické depeše
v novinách bzučely.

* * *

V Římě páni kardináli
k Červenému Raku
přede mší se scházívalí
na sklenku araku.

Pan kardinál Šamšulini
mrsknul jen po oku
do Augsburských Všeobecných,
už se dal do skoku!

Dal nalejt Lacrymae Christi,
a to hned do džbánu,
vylousknul džbán a již letěl
přímo k Vatikánu.

Tam hned vrazil do pokoje
a bez zaklepání
vyburcoval tou novinou
papeže ze spaní.

Svatý Otec jak vyskočil,
ještě byl v košili,

velel, by se Jezovité
do Rus hned strojili.

Dal je všechny k této cestě
na ostro kovati
a marš zvláštní pro ně kázal
skomponýrovati.

Konec osmého zpěvu.

ZPĚV DEVÁTÝ

Jezovitský marš

Te Deum laudamus —
v Kyjevě je rámus.

Dies irae, dies illa —
nastane tam naše víra.

Te rogamus, audi nos —
ten Vladimír, to je kos!

Gloria in excelsis Deo —
držme my se jeho.

Credo in unum Deum —
náš bůh je poslušnější nežli Perun.

Orate, fratres —
naše víra je ponížená jak p...

Benedictus, qui venit —
málo vědět, mnoho věřit.

Sanctus, sanctus, sanctus —
všem novotářům pardus.

In nomine Domini —
čert aby vzal noviny!

Dignum et justum est —
starým časům všechna čest.

Dominicus vobiscum —
lepší hloupost nežli rozum.

Sancta Dei genitrix —
zde nám už nevěří nic.

Agnus Dei, qui tollis peccata —
Rusi nám budou věřit jak telata.

Veni Sancte Spiritus —
postěhujem se do Rus.

Exaudi nos Domine —
ať nás to tam nemine.

Pleni sunt coeli —
abychom se tam dobře měli.

Aequum et salutare —
počkej, ty kaviáre!

Salvator mundi —
to budou jundy!

In te Domine speravi —
žaludek nám dobře tráví.

Libera nos a malo —
sedum liber masa málo!

Exaudi Domine orationem meam —
sním jelito, když šunky nemám.

Ex profundis clamavi ad te Domine —
když jsem byl ve sklepě na víně.

Dona nobis pacem —
s kuchařkami spát chcem.

A porta inferi —
aby lidé nevěděli.

Mea culpa, mea maxima culpa —
kdo neumí dělat zázraky, ten je ťulpa!

Kyrie elejson —
když peníze nejsou.

Et ne nos inducas in tentationem —
když ti dávají, ber honem.

Sicut erat in principio et nunc et semper —
nedávej nikomu nic, ale všem ber.

Et in saecula saeculorum. Amen.
Nejvíc nám nese ten pekelný plamen.

Konec marše.

ZPĚV DESÁTÝ

Konkurs

Věje vítr černomořský,
travou v stepi klátí:
sbíhají se do Kyjeva
páni kandidáti.

Věje vítr od západu,
v Kyjevě se práší;
každá firma haní jiné,
sama se vynáší. —

Poslal papež dekret z Říma,
pečeť jako talíř:
„Co je po té řecké víře,
nedám za ni halíř!“

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
římská církev mezi všemi
nejcírkvovatější!“ —

A carhradský patriarcha,
pečeť jako miska:
„Nevěř tomu, Vladimíre,
co antikrist píská.

Není církev jako církev,
care nejmilejší,

řecká církev mezi všemi
nejcírkvovatější!“ —

A rabínské synedrium
„šulem, šulem“ píše:
„Nevěř Římu, nevěř Řekům,
drž se jen Mojžíše.

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
židovská je mezi všemi
nejcírkvovatější!“ —

Také Mufti mohamedský
překřičet se nedá:
„Potluč ty psy nevěřící,
drž se Mohameda!

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
musulmanská mezi všemi
nejcírkvovatější!“ —

V carském dvoru na Podolu
psi se o kost hryzli,
také ty ostatní sekty
konkurovat přišly.

Čert zná všechna jejich jména,
ale jak se ctily,
z toho se ruské hokyně
mnoho naučily.

Tenkrát byly zlaté časy
pro dohazovače:
rosolku pili z krajáčů,
jedli jen koláče.

Proto jim v tom konkursu
obchody tak kvetly,
jmenují se od té doby
také „boží metly“.

Konec.

Karel Havlíček Borovský
Křest svatého Vladimíra
Legenda z ruské historie

Edice Poezie

Ilustrace na obálce enggarstw/Shutterstock.com

Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 2. elektronické vydání
Verze 1.0 z 3. 12. 2021

ISBN 978-80-274-2100-8 (epub)

ISBN 978-80-274-2101-5 (pdf)

ISBN 978-80-274-2102-2 (prc)